

Saltviks Kommun

Daghemmens arbetsplan

Verksamhetsår 2021-2022

Godkänd av Utbildningsnämnden 18.8.2021 §xx

Innehåll

1. PEDAGOGISK VERKSAMHET - LÄRANDET PÅ DAGHEM	2
Allmänt.....	2
God omvårdnad	2
Pedagogisk verksamhet	3
Lekmöjligheter	3
Allsidig utveckling	3
2. SAMARBETET MED HEMMEN	6
Allmänt.....	6
Rutiner för samarbete	6
3. FÖRUNDERVISNINGEN	7
Allmänt.....	7
Daghemmets förundervisningsplan.....	7
4. GODA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR BARNETS SKOLSTART	8
5. BARNHÄLSOPLAN.....	8
Allmänpedagogiskt stöd	8
Specialpedagogiskt stöd	8
Mångprofessionellt stöd	8
Arbetsrutiner.....	9
6. JÄMSTÄLLDHET OCH LIKABEHANDLING	9

1. PEDAGOGISK VERKSAMHET - LÄRANDET PÅ DAGHEM

Allmänt

Vår målsättning:

Vi vill tillsammans med hemmet ge barnen trygghet, så att de utvecklas till harmoniska och självständiga individer. Vi vill ge varje barn stimulans och ansvar efter sin egen utvecklingsnivå, förmåga och ålder.

Barnets fysiska, emotionella, sociala och kognitiva utveckling ska främjas och viktiga värden är omsorg om medmänniskor och jämställdhet mellan könen samt omsorg om naturen.

Daghemmet är:

-barnets arbetsplats och LEKEN är barnets arbete.

Barnet i fokus

- genom lek och eget val av sysselsättning utvecklar barnet: självständighet, erfarenhet, relationer, kunskap, konfliktlösning, gemenskap, hänsyn, fantasi, motorik m.m.

- samling: samtal, lyssna, berätta, sång, rytmik, drama, skapande verksamhet, spel, lekar, sagor, rim, ramsor, olika material, matematik, gymnastik, rörelse, utelek, promenader m.m.

God omvårdnad

Grunden till god omvårdnad är en trygg och ombonad miljö med ansvarstagande och **trygga** vuxna och dagligt återkommande rutiner.

Tamburkontakt – personligt mottagande av barnet, då blir varje barn sett av de vuxna.

Med god omvårdnad avser vi:

- En väl avvägd dagsrytm.
- En naturlig rytm med växling mellan lugna och fartfyllda aktiviteter.
- En tydlig struktur som ger barnen trygghet och förutsägbarhet.
- En glad, varm, kärleksfull och frikostig atmosfär där humor och sunt förnuft råder jämsides med kompetens och yrkesansvar.
- Ett samspel och en kommunikation där vi har som motto att ”se och bekräfta varje barn, varje dag”.
- Att ha roligt tillsammans med en fungerande barngrupp där tid finns för såväl rutiner som för lek och planerade aktiviteter.

En vardagsmiljö som är lugn och harmonisk är god omvårdnad. Detta uppnår vi genom att betona:

- Klara rutiner.
- Ett balanserat dagsschema.
- Tydliga övergångar vid byte av aktivitet.
- Bekräftelse, uppmuntran och beröm.
- Struktur i uppgifterna.

- Tillräckligt med tid.

God omvårdnad är pedagogik, liksom pedagogisk verksamhet är god omvårdnad.

Pedagogisk verksamhet

Den pedagogiska verksamheten bygger på kunskap om barns utveckling och lärande. Genom att ha en pedagogisk planering stöder vi medvetet och målinriktat barnets allsidiga utveckling som en del av ett livslångt lärande. Vi sätter barnet i centrum. Det är barnet som är aktivt. Vi stöder ett utvecklingsinriktat lärande där personalen fungerar som stimulansgivare och samarbetspartner (med ansvar för helhetsutvecklingen). Vi ser det kompetenta och resursrika barnet och det är barnets erfarenheter och förståelse som är grunden för den pedagogiska planeringen. Vi utgår från den aktuella barngruppens sammansättning och lägger verksamheten på en nivå som möjliggör delaktighet för alla barn. Alla skall kunna vara med och göra allt, utgående från de egna förutsättningarna, ålder och mognadsnivå men inte nödvändigtvis på samma gång eller ens på samma sätt.

Lekmöjligheter

Leken

I leken befinner barnen sig i en situation där beredskapen för inläring är gränslös. Genom leken bygger barnen sin beredskap för livet. De lär sig att handskas med olika känslor, att samarbeta och att fantisera.

Leken är den viktigaste inlärningsmetoden. I leken är barnet oftast aktivt och målinriktat, barn leker därför att leken ger dem tillfredställelse, nöje och glädje.

Att leka är oftast det bästa barn vet, och under skolåldern är leken en av de dominerande aktiviteterna. Barn leker det de lärt sig och det de håller på att lära sig.

Genom leken ger vi barnen möjlighet att utveckla sin koncentration och uthållighet, fantasi och flexibilitet, samtal och problemlösning samt bearbeta upplevelser i lek, ensamma eller i samspel med andra barn eller vuxen.

Eftersom leken är viktig i barnens liv ger vi dem möjlighet, tid och tillfälle att leka såväl inom- som utomhus.

För personalen är leken i alla dess former ett arbetsredskap genom vilket vi motiverar, inspirerar, observerar, förmedlar färdigheter och förmågor samt stöder inlärningsprocessen. Vi lär genom lek. Barnen ges möjlighet till fri lek inomhus och utomhus.

Allsidig utveckling

Tillsammans med vårdnadshavarna skapar vi en del av barnets barndom. Genom att pedagogiskt planera aktiviteter och välja arbetsmetoder ger vi ett medvetet och målinriktat stöd för barnets tillväxt, utveckling och lärande på alla plan.

- Motoriskt
- Språkligt

- Socialt/emotionellt
- Intellektuellt/kognitivt

Planering, val av teman, projekt, aktiviteter, lekar styrs till stor del av barnen men ansvaret för en allsidig utveckling ligger på personalen. Vid behov motiverar och stimulerar personalen intresseinriktningen men barnet ges också möjlighet att vara delaktig och ta eget ansvar. På detta sätt främjar daghemmet en allsidig utveckling hos barnet:

Fysisk fostran – en frisk människa med god kondition

Vi vill:

- ge barnen en god grundkondition
- lära barnen goda kostvanor
- ge barnen grov- och finmotorisk stimulans
- lära barnen god hygien
- stärka barnens kroppsuppfattning

Vi når målen genom att:

- ha utevistelse
- ha regelbunden gymnastik och rytmik
- servera näringsriktig och varierande kost
- ha fingerlekar och skapande verksamhet

Emotionell fostran – känna respekt för sig själv och andra

Vi vill:

- ge barnen trygghet i sig själva och i gruppen
- stärka barnens självkänsla och självförtroende
- att alla ska våga visa sina känslor
- lära barnen respektera olikheter hos andra människor
- lära barnen att hitta konstruktiva lösningar på konflikter
- lära barnen att använda ett positivt språk

Vi når målen genom att:

- ge närhet och kroppskontakt
- ge beröm och uppmuntran
- att vara goda förebilder genom att sätta tydliga gränser
- vara konsekventa
- uppmärksamma alla barn även de tysta och blyga
- vara öppna och spontana, visa och prata om känslor
- jobba i små grupper

Social fostran – en ansvarsställande människa

Vi vill lära barnen:

- ta ansvar för sig själv och andra
- respektera och följa regler och normer
- ta hänsyn till varandra och samarbeta
- lyssna och inte avbryta när någon talar
- visa empati

Vi når målen genom att:

- ha samling varje dag där vi samtalar om olika saker
- vara konsekventa
- ge utrymme för fri lek
- visa exempel på god kamratskap

Miljöfostran/Estetisk fostran – att värdesätta det som finns omkring oss

Vi vill:

- göra barnen uppmärksamma på allt som finns i vår omgivning
- ge barnen möjlighet att uppleva med alla sina sinnen
- bevara, iakta och skydda skönheten i naturen, konsten och miljön
- bekanta sig med naturens årstidsväxlingar
- lära barnen hur djur och växter anpassar sig till årstiderna

Vi når målen genom att:

- besöka teaterföreläsningar, bibliotek, museer
- göra utflykter
- ge barnen tillfälle att skapa, färg och form
- i samlings tala om djur, natur och olika årstider
- ha musikstunder och rörelsestunder
- lära barnen att var sak har sin plats på daghemmet och att ordning och reda råder.
- lära barnen att vara rädda om de saker som finns på daghemmet och att städa upp efter sig.
- vi använder oss av återanvändbart material som t.ex. toapappersrullar i skapandet och sorterar
- ha studiebesök
- vi använder miljövänliga produkter

Intellektuell fostran – en medveten öppen kreativ människa som har ett gott självförtroende

Vi vill:

- stimulera (barnens) språkutveckling
- ge barnen ett bra ordförråd
- öva barnens koncentrationsförmåga
- ge (barnen) kunskap om närmiljön, kultur och traditioner

Vi når målen genom att:

- tala ett vårdat språk
- läsa sagor, rim och ramsor
- sjunga, leka fingerlekar
- stimulera barnen att återberätta vad de upplevt
- ha skapande verksamhet

Etik och livsåskådning

Vi vill:

- Att barnen får ta del av eller information om olika högtidstraditioner och kulturtraditioner.
- Visa att det finns en mångfald av livsåskådningar
- stärka barnets grundtrygghet och ge det en känsla av att det är accepterat

Vi når målen genom att:

- berätta om olika högtider och livsåskådning
- göra studiebesök

Etiska grundvärderingar – känna ansvar för andra människor och sin omgivning

Vi vill:

- visa hänsyn till andra
- respektera olikheter
- att barnen lär sig vikten av att säga tack och förlåt
- att alla respekterar och hjälper varandra
- att barnen lär sig ärlighet, hänsyn och tolerans
- lösa konflikter på ett positivt sätt
- vara aktsam om naturen

Vi når målen genom att:

- vara goda förebilder
- erbjuda positiva lösningar vid konfliktsituationer
- ge barnen små uppgifter under dagen
- diskutera rätt och fel

2. SAMARBETET MED HEMMEN

Allmänt

Vårdnadshavarna har full insyn i verksamheten på daghemmet och är alltid välkomna att närvara. Den information vi ger om barnet grundar sig på kunskap om barns utveckling och lärande. Personalen har tystnadsplikt. Ett gott samarbete gagnar barnet.

Vi stöder familjens fostran genom att:

- redan vid inskolningen informera om daghemmets regler och rutiner samt tillsammans med vårdnadshavarna komma fram till den bästa lösningen för det enskilda barnet.
- Vara lyhörda för vårdnadshavarnas åsikter och önskemål samt deras kunskaper om det egna barnet. Det är vårdnadshavarna som känner sina barn bäst.

Vårdnadshavarna har huvudansvaret för sina barns fostran och utveckling. Vi på daghemmet ska utgöra ett komplement till hemmet.

Tillsammans ska vi ge barnen trygghet så att de kan utvecklas till harmoniska, ansvarstagande och självständiga individer.

Rutiner för samarbete

- Daglig kontakt med föräldrarna när barnet kommer till daghemmet och när barnet går hem för dagen.
- Utvecklingssamtal under vårterminen och vid behov.

- Möte för vårdnadshavarna
- Fester: julfest och vårfest

3. FÖRUNDERVISNINGEN

Allmänt

Målet med förundervisningen är att utveckla och stärka barnets självkänsla och färdigheter som behövs för det fortsatta lärandet. Förundervisningen förbereder barnet inför den kommande skolstarten så att övergången från barnomsorg till skola blir så bra som möjligt.

Mål för barnens handlingsberedskap

- Övningar som har betydelse för den fortsatta läs-, skriv och matematik inläring.
- Träning att jobba i grupp och ta emot instruktioner.
- Lyssna, sitta still, koncentrera oss, tala inför grupp, vänta på sin tur, m.m.
- Högläsning för barnen. (bildfri bok)
- Tränar lång- och korttidsminne
- Besök på bibliotek m.m.
- Fin- och grovmotoriska övningar
- Massage
- Toalett hygien
- Matsituationen: bordskick, ta mat själva, skära, skala, duka av
- Av- och påklädning

Daghemmets förundervisningsplan

Förundervisningen ska vara rolig och lärorik för alla barn och ska lägga grunden till ett livslångt lärande. Vi arbetar med att stärka den språkliga medvetenheten, utveckla begrepps- och ordförråd och ge förståelse för det skrivna språket. Detta gör vi bland annat genom att använda oss av Bornholmsmetoden med ramsor, rim och andra språklekar. Vi ägnar oss också åt förberedande matematik, att ge barnen grundläggande kunskap i begreppen antal, mängd och form. De lär sig om tids- och rumsuppfattning och får träna sig i att använda matematik i olika vardagsituationer.

Som förskolematerial använder vi vår gemensamma ”Förundervisningspärm” och ”Arbetsplan för förskolan”. Vi använder oss också av eget material.

Tidigt på höstterminen genomför förskolebarnen KTI, kontrollerad teckningsiakttagelse, som sedan genomgås med specialläraren i barnomsorgen. Den ger oss en bild av vad barnet har för begreppsuppfattning och var det behövs träning.

Vi följer förundervisningsprogram antaget av Ålands landskapsregering 2005. Under året implementeras den nya läroplanen som är under arbete.

4. GODA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR BARNETS SKOLSTART

Under hela vistelsen på daghemmet förbereds barnen för skolstarten. Barnet får träna på att jobba i grupp och att ta emot instruktioner, sitta stilla och lyssna, koncentrera sig, vänta på sin tur mm.

Vi gör skolbesök under vårterminen. Ett samarbete med skolan ska stödja och underlätta övergången mellan daghem och skola. På vårterminen får förskolebarnen träffa sina blivande faddrar och läraren i skolan och på daghemmet.

5. BARNHÄLSOPLAN

Barnet omfattas av det som i Landskapslag om barnomsorg och grundskola stöd benämns Stöd för barns utveckling och lärande. Syftet är att varje barn skall få tillräckligt stöd genast när behov uppstår.

På daghemmet finns en barnhälsogrupp (BHG) som består av föreståndaren och en utsedd lärare i barnomsorgen. Denna leder arbetet med stödinsatser på daghemmet. Annan personal involveras vid behov. Berörda vårdnadshavare informeras innan BHG involveras och förutsätter att samtycke finns. Barnhälsans insatser genomförs i samverkan med barnet och vårdnadshavare.

Det finns tre stödnivåer: allmänpedagogiskt stöd, specialpedagogiskt stöd och mångprofessionellt stöd. Denna uppdelning är ny och implementeras i arbetet under verksamhetsåret. Arbetsplanen utformas sedan utifrån de arbetsrutiner som tas fram.

Allmänpedagogiskt stöd

Det allmänpedagogiska stödet är en del av barnomsorgens dagliga arbete och riktar sig till alla barn som tillfälligt behöver stöd för sin allsidiga utveckling.

Specialpedagogiskt stöd

Specialbarnomsorg ges då barnets behov av stöd är regelbundet och då situationen kräver stöd av speciallärare i barnomsorgen. Specialbarnomsorg ska ges av kommunen i den omfattning som barnet har behov av det.

Behovet av specialbarnomsorg utreds av kommunen på begäran av vårdnadshavaren eller av personal i daghemsverksamheten. Utredningen görs av en speciallärare i barnomsorgen i samråd med vårdnadshavarna. På basen av utredningen fattar barnomsorgschefen ett beslut om specialbarnomsorg. De särskilda stödinsatserna ska utformas i samråd med barnets vårdnadshavare. Specialläraren i barnomsorgen ska göra upp en individuell plan för barnets specialpedagogiska stöd. Planen utvärderas under höst/vinter samt på våren.

Mångprofessionellt stöd

Om ett barn trots vidtagna stödåtgärder är i behov av ytterligare specialpedagogiska stödåtgärder ska specialpedagogiskt stöd ges som en del av ett mångprofessionellt stöd. I ett mångprofessionellt stöd ingår även de stödtjänster som ges av Ålands hälso- och sjukvård samt de sociala stödtjänster som barnet är i behov av.

Arbetsrutiner

Specialläraren i barnomsorgen:

- är kontinuerligt på plats i daghemmet och arbetar med de barn som har behov av specialpedagogiskt stöd
- ger handledning och material till personalen som då kan arbeta vidare med barnet, enskilt eller i grupp
- gör tillsammans med daghemmets personal upp handlingsplaner/åtgärdsprogram
- deltar vid behov på nätverksmöten med alla berörda: ex. föräldrar, terapeuter och daghemspersonal

Daghemmet har extra personalresurs i arbetet med stöd för barns utveckling och lärande

6. JÄMSTÄLLDHET OCH LIKABEHANDLING

Vi vill att varje barn möts på deras individuella nivå och utifrån deras egentliga förutsättningar. Barnets individuella kompetenser och valmöjligheter skall vidgas utan begränsningar. Vi vill att alla barn får samma förutsättningar och skapa egna erfarenheter på sin egen nivå.

Personalen ska vara goda förebilder och arbeta medvetet enligt vår likabehandlings- och jämställdhetsplan (bilaga 1). Vi följer arbetsmodellen i planen och det fokusområde som vi valt för detta verksamhetsår är: "bemötande".